

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa žo kózdu žobotu w Smolerjez knihicjischcérni w Budyschinje a je tam sa schtvrtslētnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedžen semrjetých.

Hebr. 4, 9.

Stare zyrkwine lěto, kotrež je naš jało žwérny pscheczel hacž hem pschewodžalo, žo dženža wot naš dželi. My dale khwatamž i khwatazym čažom, tón pscheczel sadž naš wostanje. Ale wón nam njeda i prósdyňmaj rukomaj dale čažnycz. Wón dawa nam žobu sa žiwnosć na pucžowanju, schtož je nam někotru njedželu a wschédny džen, na wježelých a srudnych dnjach projicž měl. Schto je jeho roszohnowazy postron na dženžniškim dnju, hdzej je tak někotra wutroba se srudobu a bolosczu wobczezena, tak někotre wóczko se žylsamí napjelnjene, po troschcze, po měrje ſebi žada?

Hebr. 4, 9: Je hishcze žabatny wotpocžink wostajeny Božemu ludu.

To je poſledne ſtrowjenje. Hdže namaka dušcha měr?

1. Njenamaka jón wonkach w žwécze?

Po žylym, dalokim žwécze njedýrbjal žaneho městna bycz, hdzej móžu měr namakacž? Wěso rěka: „Sswět je rjany, jeho wježela žu blódke,” džeczo drje žo i macžetnej wutrobje tloczi a ſebi myſli, so je tam wobarnowane pschecziwo njepscheczelej, pschecziwo kózdej strachocze, wěso młodžen, mloda holza khwatazej do žiwenja, žo nadžejo, so je tam wježele, swože, ale wy, kiž ſcze jo nashonili w třichžu a třichnosći, lotrymž je dženža wutroba ſažo čežka, wy jo lepje wěscze: W žwécze macže wy styšknoscž.

O kelfo njeměra w žiwenju psches člowjekow! Husto

žu runje najblížchi, najlubſchi, kotsiž nam někotru čežku hodžinu pschihotuja. Kelfo styšknoscze w nusy žiwenja, kelfo bolosczow we wojowanju pschecziwo hréchej, kelfo žylsov pak pschede wschém psches poſlednu žmijertnu nusu!

Šsmjercz, to my dženža ſažo čjujemž, je najšurowischki njepscheczel, najwjetšchi kažet měra. Haj, hdj by nicžo druhe njeměra njecžinilo, wón nam měrnejje hodžinu popſchal njeby. Wón dže nam i bokej psches žiwenje. Ranu po ranje nam bije. A hdjž ſo ſda, ſo je rana ſajita, pschezo ſažo i nowa ſo krwawi. Hdjž ſebi myſliſch, ſo žu boloscz pschewinyl, pschezo ſažo wožiwi.

To da nam žwjedžen semrjetých nashonicz. Dženža hishcze junfróz nashich morwych widžimy w jich žiwenju, w jich wježelu, w jich ſbožu, ale tež na jich khoroložu, na jich žmijertnym kózlu; widžimy hishcze junfróz w duchu ſo lamaze wóczko lubeho džecza, poſledne luboſežiwe pohladanje mrějazeje macžerje, žylschimy poſledne žloto ſo dželazeho nana a i nowa krwawi nashcha wutroba. Haj, hdzej bu měr lědom dobyty, tam ſo ſažo njeměr wudobudže.

Ach, hdže na žwécze měr namakomy, hdjž wſchudžom njepscheczeljo na naš ſakaja? Hdzej hréch psched durjemi leži a žwědomnje mje khosta, hdzej žmijercz wot přenjeho wodýchnenja hacž ſo lamazemu wóczku mi i bokej dže. Hdzej chzu měr wocžakacž wot žwěta, hdjž tola žwět ſaňđe ſe žwojimi žadosežemi a mi wobstajne městno poſicžicž njemóže?

Ně, tudy njeje městno, hdzej dušcha měr namaka. —

2. Je hishcze žabatny wotpocžink wostajeny Božemu ludu. Hdzej namaka dušcha tónle wotpocžink?

Je row městno, hdzež jón namaka? Tak ſo ſda. W rowje je mér. Tam wſcho wocžichne po honjenju ſwěta, tam je mér po džele a prózy; tam je mér po bědženju živjenja, tam je ſjednanje po hidženu a njejednocze. Mérnej tam hromadže ležitej, kiz běchtaj najhórschej njepschečezej. Je to mér, na kotryž my čzakamy? Njewéra drje praji: „Tam je kónz, tam nicžo naſch mér kaſycz njemóže.“ Ale my to lěpje wěmy: Duschha, kiz ſ czela dže, pyta druhe městno a čzelo tež wěczne w rowje njevoſtanje. Hdze ſhlađuja naſchi morwi w rowach? Kaf budžemj tež my junu khovani, hdze budže wóczko wobrocžene? K ranju. Čežho dla? Vulkemu ranju horjesticza naſchecžiwo, ſlóncežku napschecžiwo naſche woblicžo, kotrež junu ſchadža a kotrehož pruhi ſo dobuđu do hľubokeho rowa, ſo bytlu čzelo ſe ſpanja wubudžile. Ně, mér w rowje tež njeje wěczny mér, mér ſa duschu.

„Je hishcze ſabatny wotpoczink wostajeny Božemu ludu.“

S Božeho doma na městno měra a wot tam do Božeho doma. To je dženža pucž wjèle člowjekow. Je tu w Božim domje městno, kotrež my pytam? Tak ſo ſda. Tu nowe ſynki hlyſhich: Jeſuš, wumozjenje, njevježa. Je tu domiſna, hdzež duschha wotpoczink namaka? Tak ſo ſda: Wot jow njevotendže hishcze nichto bjes troschta, kotryž ſo ſ krewawjazej wutrobu temu knjeſej bližesche; jow njevotendže nichto bjes měra, kiz ſ roſlamanej wutrobu pſched tym knjeſom ſo pothilesche; jow ſo kóžda hylsa ſwutré, kiz ſo pſched tym knjeſom pſhela. Ale tola tež tudy někotre bědženje ſo ſapali, někotry wichor ſo ſběhnje, někotra tak jara měrnat wutroba ſo wali do wulkeho ſnuteſtveneho njemera. Tudy tež hishcze wostanje žedženje, domojžadanje.

Bliže ſmý my tudy domiſnje, pucž my tudy namaka. Schtož w Božim domje widžimy: Božu martru na woltarju, ſynki khěrliſchow a hłowa Božeho hłowa, ſu wſchitko pucž poſaſwarjo ſ tym napižmom: Horje k njevježam domoj! Jow ſteji ſ njevuhaſliwymi ſložmi pižmikami napižane: „Je hishcze ſabatny wotpoczink wostajeny Božemu ludu.“ „Wotpoczink je tam horkach w ſwětle.“ Haj, horkach je wózny dom, hdzež wſchitke džecži ſo ſhromadža k wěcznemu ſjednocženju, hdzež žane dželenje wjazy njeje; horkach je ſwětlo, hdzež ſo žana rowova čzemnosč wjazy njeobudže, hdzež budža wſchitke hylsy ſwutrewane.

My ſmý na pucžu — njeſajmy ſo wot njeho wotwjeſč. My mamý to jene žadanje — njeſajmy jo moricž wot ſwěta!

To je naſch troscht, naſcha wěſta nadžija, naſche ſwětlo we wſchej čzemnosči:

„Je hishcze ſabatny wotpoczink wostajeny Božemu ludu.“ Hamjení.

Hloſh ſ pohrjebnischčo.

(R. Gerof.)

1. Žana 2, 17.

Kaž wo ſnje džeh, do myſlow ponórjeny
Sſo nam'kach w wrotach tu kaž ſabkudžen;

O čeja je ta ſahroda a rola?

Sſu morwych pola!

Za ſaſtupich, kaf běchu ſchtomy klodne!
Wſcho kežje tu, wſchě rjadki ſu tak mlodne,
A ſ wotſal je tón dym, a ſ ſajlich bowow?
Ach to je ſ rowow!

O člowjecže, hlej tu, hdze twoje pucže
Sſo ſkonja, kiz tež ſložiſh mudrie, kručze;
Czi k noham khroſčza liſeje w ſwjadlym mosche:
Sſo ſkonja w proſche!

Hdze je wſcho člowiske njeſbože a ſbože,
Wſcho, ſchtož tu putniſow wſchak trjechicž móže?
Na ſchijzach nam'kali ſu, kiz ſu chyli:
Sſu wſchitzh byli!

Hdze duschha ſu, kiz něhdy tu na ſemi
Sſo ſ horjom bědžachu a žadoſčemi?
Kiz w ſuboſeži a hidženju tu džechu ſ kraja?
Ach, wſchitzh tlaſa!

Hdze mlodži, rjani ludžo ſawostachu,
Kiz w jaſnym ſlóncežku tu ſo pſchekhodžachu?
Schto khowa kamjen, na kotrymž moch roſcze?
Hlej, ſame koſcze!

Hdze mózni ſu, kiz w ſwěcze wježelachu
A k njebiu w hordosči ſo poſbehachu?
Tam ſ murje rapak ſapa a jich haní:
Sſu po hřebani!

Hdze ſu czi, na kotrychž wſchak ſpomniež ſlubi
Pſchi rowje ſuboſež ſwěrva? Hdze ſu lubi?
Tam khójný cžicho ſchepaju w jich mjeni:
Sſu ſapomnjeni!

Ach, njevě nichto, hdze ſu woni wuſchli?
A njeindže žadoſč hacž tam, hdzež ſu dōſchli?
Sſo ſrudniſe tſchaze ſchmreka cžmoža hłowa:
Row wſchitko khowa!

Ach, wětſik žaloſči tak do ſahonow,
Mój duch ſo ſhubjuje do ſtysknych ſonow,
Hlej, ſerja ſblednú, ſwjatok hižom ſwoní:
Gsmjercž kóždy ſhoni!

Pſchel. Ř. Bróſka.

Pohrjebnischčo.

Rady a husto pſchekhodžowach cžichowne pohrjebnischčo, ſo roſhlađujo na ſwježenej roli Božej. Za nađených mnohe rowy jednore a bjese wſchego wuſnamjenjenja, jeno tam a ſem widžach na ſelenej hórzhy róžicžku, wot ſuboſežiweje ruky ſadženu. Za ſebi pomýſlích: tu wotpocžuju cžižami, kotsiž ſo khudže žižachu, khudži wumrjechu a tym ſwojim dale nicžo njeſawostajichu, khiba ſwoje hſchecžianske požohnowanje. Pſchetož tež mjes nimi běchu nadobni, kotrychž wopominjenje we žohnowanju wostanje. Ale ja wuſladach tež rowy, ſ pſchynymi wopomnikami wudebjene, tu jednorichio, tam wulſtoniſho; jow khudſcho, druhdže bohatscho. Do tych běchu ſarhaje ſemjetych mjená, ſ wožebitej khwalbu pſchewodžane. Za ſebi pomýſlích: to ſu czi, kotsiž ſa čaſ ſwojeho živjenja wjèle ſemſkeho ſubla wobkudžichu a ſwojim potomnikam drohe poſklady bohatſtwa ſawostajichu. Někto wotpocžuju woni pôdla tych druhich w tej ſamznej ſemi a ſu proch a pjerſchicž kaž woni. So mnu khodžachu tež druhý mjes rowami wokolo. S jich

wocżow ſo staroſć a nusa ſweczeńſtej. Khudoba bě jich džel; pod podobnej hórkli junu wotpočowac̄ wot wscheho hubjeństwa, jich nadžija. Woni pschi tym a tamnym blyſczežathym pomniku poſastachu, paſ mnohich paſ ſymlne nimo džechu. Tu a tam, hdžež poſastachu, ſo jim wóczko macžesche a pschischedſchi k jenemu rowej, jaſne ſylsy ronjachu pod hľubokim ſdychowanjom. Ta ſebi pomyſlich: tudy wotpočuje dobroczel khudych, kotryž je ſylsy trél, wutroby poſožal, czećpjažych ſwjeſzelal. Ma jeho rowje ſteji morwy mjeđowý pomnič, wot ſrudzených ſawostajených jemu ſtajeny, žiwy paſ we wutrobach tých, kotſiž jeho ſmijertmu hórkli ſ plakanjom wobſtujuja.

Tez želaze duſche k rowowym měſtnam pschiūdzechu, ſo bych u ſwojich lubych ſemrjethy wophtale a wupyschile te hórkli, pod kotrymž woni wotpočuju. Koho pytače na pohrjebniſchę, wy džeczi, kiž wy tam klečzo ruzy lamače a tak horze ſylsy pscheliwacze? Ach, wy pytače ſwojeju starsheju; taj mjeſchtaj waſ ſak lubo, taj běſchtaj ſo ſ najwjetſhimi woporam ſa waſ ſtaraloj, na tymaj wižasche waſcha zyla wutroba; a nětko wotpočujetaj w ſwojimaj rowomaj, nětko ſtejicze wopuschęzene w ſwecze a njewęſce, ſak macze ſebi pomhač; wbohe džeczi! — Koho ty pytaſh, khutny mužo, kiž ty tam tak do hľubokich myſlow ponórjeny psched tym bělym rowowym ſamjenjom ſtejich? Ach, ty pytaſh ſwoju mandželsku, kotraž je ſ tobu wjeſele a ſrudobu dželila, psches ſwoju luboſcz eži žiwjenje porjeſchała, ſe ſwojim zunim a cžichim ſtukowanjom eži twój dom pschijomny cžinila, cže w ſrudobje troſhtowala, w twojich khoroszach hladala a eži twoje džeczatka wocžahnyč pomhała. Sandžel ſmijercze je eži ju wotwiedl ſ twojeju rukow, tu ſwérnu luboſzim u duſchu. Nak ſo tebi nětko tak ſtyscheze! — Koho ty pytaſh, želaza žónſka, kiž ty tam w žarowanskej drascze psches rynki rowow kročiſh? Ach, ty pytaſh ſwojeho mandželſkeho, kotrehož bě ſebi wuſwolila, ſo by ſ nim, psches zuni ſwiaſt luboſče a ſwéry mandželszh ſjenocžena, psches tutón ſwét ſchla. ſ nim bě ſebi ſakitarja we wſchech naležnoſczech ſwojeho žiwjenja dobyła, a hlej, bléda ſmijercz je eži twoju ſepjeru ſlamala; ta wutroba, kotraž eže tak horze lubowasche, wjazh njepukoze, a ty ſacžuwasche ſo nětko tak ſhamotna, tak wopuschęzena! — Koho ty pytaſh, ſtarh ſchědiwzo, kiž ty tam, ſo we ſwojej ſlaboſczi ſulený na ſi j ſepjerawſchi, ſ hablažymi kročelemi ſtupaſh? Ach, twoje džeczi, nad kotrymž mjeſche ſwoju radoſcz, ſu eži do předka wuſhle do wěčnoſcze a njemóža cže w twojej ſlaboſczi podpjerac̄; tež wot pschedczelow twojeje młodoſcze njesteji eži hižom dawno žadyn wjazh po boku; ty ſy ſ zuſbnikom mjes nětčiſhym ſplahom. Nak je tebi tak czežlo! Žiwjenja ſyty ſdychujesz: „Kneže, wono je doſež!” a pytaſh ſebi tudy měſtačko, hdžež možl wotpočowac̄ wot ſwojeho džela.

O ſomu njedyrbjało ty, cžiche pohrjebniſchę, ſwiate a cžescze- doſtojne bhež? Pschetož ty ſy město, pschi kotrehož wuhladanju khutne a ſwiatoczne cžucža naſchu wutrobu pschewosmu, kotrež móže runje tak hľuboku ſrudobu kaž njebijefku radoſcz, runje tak hórkli boſoſcz kaž poſběhowazu a ſahorjazu nadžiju w naſ budžic̄; město, hdžež ſwojich lubych hrjebam, hdž ſu wocži w ſmijerczi ſandželili a ſwérna jich wutroba wjazh njepukoze! Niz jeno pschi wotewrjenym rowje, do kotrehož ma ſo wotemrjete cželo puſchczic̄, ronimy ſylsy; niz jeno psched wocžemi bohateje ſyly pschewodže- rjow chze želaza luboſcz ſwoju ſrudobu wojewiec̄; ně, tež poſdži- ſho hſchęze, hdž hižom mlobna ſelenina tu hórkli ſryje, kotraž naſche najdróžſche w ſebi khowa, a hdž je nam nabožina, njebijefow pschecželniča, ſlodič troſht poſala a wofchewazy balsam do wutrobnych ranow wulała, wodžitej naſ džakowne ſpominanje a horza žedžiwoſcz k městu měra, hdžež eži droſh wotpočuju, kotſiž nam w žiwjenju pschisluſchachu a kotſiž ſu hſchęze w ſmijerczi psches njerowſwjaſowne ſwiaſki ſ nami ſjenocženi, k cžichej,

ſwjecženej roli Božej, hdžež ſo ſorna wuſhywaju k rjeniſhemu ſeſkhađenju. Schiajschimi ſacžucžemi ſtejimy nětko pschi rowach ſwojich lubych. Hdž bě naš prjedy dželenja boſoſcz ſtužla, poſběhuje naš nětko mózne nadžija ſbózneho ſaſowidženja. Hdž ſo prjedy hľuboki cžemny row naſchimaj wocžomaj poſkaſowasche, dha nětko jeho hórkli ſeleny ſchlewiec̄ pschecželnič ſryje. Hdž naſchu wutrobu prjedy jeno myſle ſmijereze pschecžehnichu, ſabłyſkuja ſo nam nětko ranishe ſerja druheho ſwěta w pschekražnjažym blyſchežu napſchecživo a cžiche pohrjebniſchę, naš wobdawaze, ſo nam jako pscheddwór njeſmijertnoſče templa poſaſuje. Hdž prjedy ſylſo- waze wóczko dele ſložowachym na ſwjecženu pjerſchež, poſběhuje nětko ſwjata wéra naſchej wocži horje k tamnej ſbóznej wýžkoſeſi a my widžimy w duchu njeſjo wotewrjene. — O cžesczedoſtojne pohrjebniſchę, ſwiatoczne měſtno! ſa dobreho člowieka ty niečo ſtrachne, niečo hróſbne njeſky! · Ty ſy jemu tón ſtatok, hdžež wutroba wotpočuje, hdžež ſkórzba womjelskaje, hdžež wſcho ſdychowanje woněmi. Twoje rowy ſu jemu ſparne ſomorki, psches Khrystuſha wuſwycžene, hdžež cžichowny a ſwiatoczny měr Boži tých wobdawa, kotſiž w tym Knejeſu wumrjechu a ſ kotrychž woni junu, hdž ſaſwita rjeniſhe ranje, wańdu k wěčnemu ſradowanju!

K. A. Fiedler.

S nozy do ſwětla.

Stare, hſchęze njewocžiſhōzane powjedańčko ſana Bóřſkeho.
(Poſkracžowanje.)

VII. Hrodž ſa Indži.

Bo dnjach a nozach ſo lódžnikam nahe pěſkove hórkli poſaſowachu a ſady nich na pěſkojnym niſkim brjoſy něſhto hubjenych ſigowzow a palmow. Dale won ſo město ſchěrjeſche, kiž mjeſeſhe wjese cženſkych wýžoſich wěžow a na twarjenjach džiwnie ſplaznjenie tſeſhi.

Kaž ſmorcžate rhybiſko płow, tak khwataſche lódž psched cžerjathym wětrom na plazatych žolmach k egiptowskemu městu Alexandriji, a lódžnizy hóřy plaſch:žizy hr̄omadu wjasachu, ſótvižy do morja puſchecžachu. Ale ſa ſrudne wobydleſki lódże to žaneho wjeſela njeméjeſche. Swjasane dyrbjachu ſwoje dotalne hydlo, kiž bě tak jara ſ jich ſylſami macžane, wupuſchecžiſchi ſo do wulfeho čołma ſetupac̄. Pschi brjoſy bě niſka woda, hdžež lódž dale njemóžesche. Duž buchu na čołmje hac̄ tam dowjesene, hdžež móžesche ſo na kraj ſtupac̄.

Kóždy druh, jenož niz nosheřki tajkeje ſrudžby, by ſo tu ſpodiwiſne jara roſhladował. Njeſchewidžane rynki lódžiſkow, lódžow a lódžiſlow ſe wſchego ſwěta tu ſteja, a jich ſczeſzor ſo wýžoka dožahaju a maju na wjeſtſkach piſzane paſzane ſhrohoježki. Mužojo ſ wjazh dyžli dwazecži ludow tu lódžo a khwatajo a běhajo ſo ſetkuja a pscheběhuja. Woni, ſ wjetſcha ſupzy, ſu paſ pschivjeſli wſchelake twory ſe ſwojich krajow, paſ chzedža ſ plódneje Egiptowskaje rajſa, zokora, baſlmy, jahlow a druhich naſupowanych plodow domoj wjescž. Hermanska cžiſhczěnza, bjes konza holl! Kjhesčzijenjo a židži, muhamedanshy a pohanjo, czorni a běli, bruni a žolci, naſh khudži a pschini bohacži: Wſchitzu tu ſteja abo teptaja, kóždy ſa ſwojim dobytkom.

Młode Grichowki paſ mjeſcžo cžahnu, někotre na pol a někotre nimale nahe wjedžene a pschewodžane wot njehaňbitých wojaſow. Hlej, jich draſta běſche ſ nich ſdrjenia abo na lódži ſamahana. Haniba mohla je moricž, tak ſo ſmijercz hanibuja. Telko ſtowruſow tu je, telko ſtow kſchecžijanskich woblicžow; ale ſak wjese je wutrobow, jich žaſoſcz ſobu ſacžuwatych? Hdžeha ſu ruki, kiž bych u jich ſwiaſki ſroſrěſawſchi wbohe kſchecžijanki ſpuschecžale? Tu a tam jenemu wutroba ſakrwawi, ale won njeſmje ani rta wocžinicž.

W przedku mjes pschihsadowarjemi steji rjany młody mužski, kiž se śrudnymaj wołomaj liczi, kaž wjele pschihnathch Grichowkow je. To je tón ilirski pschekupz, kotrehož je ſej grichiske towarzstwo wuswolilo, ſo by Grichowki s njewolniſtwa ſwukupowal. Czrjoda Alexandriſkich maſaných proſdnikow ſo jim s woſidnej hubu woſchejerja. Jedyn starý k druhim rěčzi: „To je kſcheszijanskim pſam ſtrowo, ſo pod rukami tych žakoſcza, kotsiž naſcheho wulkeho proſetu khwala a čeſcza ſ tym, ſo kſcheszijanske pſy čzwiluja. — To je tón tydzeń hižom druhha lddž, kiž je tajke žonſke pſchiwjeſla.“ Tež czrjodý hubjenych proſcherjow na maſaných, wulſich a ſmierdzatych haſach njepſchepuschczowachu te wbohe ſ hanjatym ſłowami.

Bo doſhim czehnjenju jich wjedzerjo pſched niſkim, ale ſcheroſkim twarjenjom ſtejo woſtachu. To bě to město, hdez dyrbjachu woſtacz, dójž njebudža na pſchedan wjedžene. Te twarjeniſto, wot pjerſchze, blota, hliny, ſchczerniſchę a neschto kamienjow naplazane, bě ſkerje na wulzyſhnu pěz podobne, dyzli na žane, ludžaze bydlo. A tajke hakle bě nutſlach! Tu něhdze njebě kaž w jara hubjenej ſtwe, ně, hródž ma naſch ſkót tu a tam lepſchu a ſwetliſchu.

Nětko dha buchu wbohe zuſnizy nuts ſahnate a ſpuschczane ſe ſwojich ſwjaskow. Tu pýthychu tójschtu hižom wežera pſchihnathch žonſkich, ſtarſche a mlédsche. Dokelž paſ beſche hižom ſ wjeczora, a w twarjenju hewal kaž w czmowej kólni, njemóžachu ſo jene ſ druhimi ſeſnacž.

Bóry potom doſtachu někotre drjewjane ſudobja ſ mjaſkom warjeneho rajſa, a to dyrbjachu bjes kizy ſ horschczemi jěſcz. Wo nožach, kizach a widliczach w tamnym kraju njewiedža. Bjes džiwa, ſo tež mjaſo doſtachu. Teho maju Egipcezenjo wjazy hacž doſež. Tich kraj je tak plödny, kaž nimale žadny na zyklej ſemi. Punt howjaseho mjaſa je ſa tsi kroſchki, ſa kroſchki džekacž jejow, ſa ſcherpatku móža ſo pječzo ſolotwie najeſcz. Duž bjes džiwa, ſo jim ſ mjaſkom rajſ dachu. — Alle ſ džiwiom, ſo dyrbjachu w tajkej njeschwarnej, duſchatej kólni pſchewywacž, bjes wody k mježu, bjes někajkeho lehwa k wotpoczinu. S džiwiom, ſo hifchze lepſcheje jědze njedostachu a lepſcheje pſchiwraty. Wſchal dyrbjachu ſo jutſje na wiſi wjecz a tam dyrbjachu tola ſpěchne a na hladne bjež.

Wežera pſchiwiedžene běchu hižom dženža na wiſach pobyle, ale knjewow pſchedawat je njebě droho doſcz roſpſchedacž mohl. Duž dyrbjachu te na pſchedan hóle kſchewjene bjež a hižom předy, kaž dženža, polepſchki doſtawacž, ſo buchu na wiſach drohe pjeniſhy placzile. Alle wot bojoſezow pſchekonzowane lědy wot wonjateje jědze woptachu. Kózda beſche ſo na ſemju waſka, wo niežo njerodžiſy. A hdyž poſdžiſho na haſach wonkach hara woſjekowasche, beſche pocžinal ſpar wuplakane wóžka ſamkač. Wjele horzych proſtrow waf hifchze předy k njebježam czehniſche, a Maria ſo do rukow ſwojeho Sbóžnika porucziwſhi a na ſemju lehnywſhi w Božim mjenje drēmacž pocža. Wſchal beſche ju macž husto wucžila: njech pſchiindže na cžož chze, wſchudže naſh Boža prawiza džerži. Pschi ſpočatku nětčiſcheho hubjenſtwa bě drje na tele ſlowa ſabyla, ale cžim dleje a cžim bôle ji nětko nadžija k Bohu ſ nich roſežiſche.

(Pſchichodnje dale.)

M a n n a.

(Skončenje.)

W nowiſkich čažach pſchibíſuja pſchirodoſpýtniſh manna wěſtej liſchawz, ſchlikzowniſh jedžomny (eſbare Schüsselflechte) mjenowana, kotrež jara husto ſkoro we wſchech puſcziſtich dolinach w Malej Aſiſkej, Arabiſkej, Perſiſkej, Tartarskej, Aſtamskej, alžerskej Saharje atd. roſeže. Dokelž w tamnej pěſkojczonej pôdze twierdze njebedži, ſduje ju wetr

ložy ſ hórkow dele a wona pſchikrywa potom ſemju w dolinach daſolo a ſcheroſo často někotre paſy toſto. Wozam ſluži ſa witanu pizu a ludžo čjinja ſ njeje khléb. Wonam ſlodži pſchijomne ſlodžy a muſkoječe, mjes tym ſo druhé liſchawki, kotrež woſylerjam woſebje wýhoko ſhywjerjanskim w čažu nuſy k jědži ſluža, ſo pſches njepſchijomne hórkli pſchivutk (Beigeschmac) wuſnamjenja. Dokelž ſo ſ tuteje liſchawki khléb pjez hodži, ſ hrjebeńčikoweho manna paſ ſwojeho zokra dla niz, dha ſda ſo wěſte, ſo ſu ifraeſke džecži tuto manna ſberale, pſchetož wone pječiſhu ſ njeho khléb. — Hižom w lěcze 1828 je wěſty Thenard pariſkej akademiji na wukow poſtaſti tuteje liſchawki jako žiwjazy ſrědk pſchedpoložil. Wón praji, ſo woſteji něhdze ſ hroch wulſich hromadže wifazach ſulowatych ſornjeſhkov ſ nažolcž ſelenje barby a ſ bělomučnatym pocžahom. Wonam ſlodži ſlabje po ſchfrobu (Stärke) ſ pſchivutkem, ſkoro wuhelzoythm (wuhelza, Champignon). W horzej wođe bubni a ſlodži ſ mlokom warjena a ſ butru a ſe ſelu ſacžinjena, něžnje a pſchijomne. — Manna je ſa naraňſche kraje wulſa dobrota; pſches doſlo trajazu ſchotu naſtawa tam druhdy wulſa drohota, manna paſ, kiž tam dyž a dyž pada, poníža hnydom placzisnu.

My paſ ſpōſnawam ſ teho wſcheho, ſo tež tudy płači Knjewowe ſlowo: Czlowjek njeje žiwý wot khléba ſameho, ale wot kóždeho ſlowa, kotrež pſches Boži rót wuñdze.

M. R.—k.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Druhu njedželu adventa budže ſerbſke ſemſchenje w kſchiznej zhyrli w Draždžanach. Lubi ſſerbia chžli ſwojich ſnathch a pſchivuſnih, kotsiž ſu w Draždžanach a woſolnoſeži, w prawym čažu ua ſemſchenje dopomnicž. Woſebje chžli tež ſtarſchi ſwojim ſynam, kotsiž w Draždžanach we wojeſtwe ſluža, pižacž, ſo mohli ſebi dovoſnoſcž wuproſhycž, na ſerbſke ſemſchenje hicž.

— Lěto ſo k lónzej pſchibližuje a na nowe lěto ſebi kóždy protylku woſtara. Do ſerbſkeho doma ſluscha ſerbſka protylka „Pſchedzenak“. Wón je ſažo jara rjenje wot doſholétneho wuſdawarja ſpižanu. Doſtacz je w ſſmolerjez knihičiſhceřni kaž tež we wſchitkach pſchedawarňach „Sſerbi. Nowin“.

— Kaž klyſhimi, präparanda, t. j. pſchihotowańja ſa ſeminar we Wojerezach, na kotrež beſche ſo wjele ſtarſich wjeſzeliſo, do ſiženja njeſtupi, dokelž wyschnoſcž ju ſa muſnu pōſnała njeje. To je ſe ſchfodu, pſchetož wjele ſerbſkich ſtarſich chžiſche tam ſwoje džecži poſlacz, dokelž by ſo to ſa tunje pjeniſhy hodžilo.

— My lubnych czitarjow dopomnjamy na protylwu ſakſkeho miſjonskeho towarzſtwa, kotrež je ſo w naſchim ſopjenje „Pomhaj Bóh“ wocžiſhceřala. Muſa je wulſa, duž pomhajcze ſe ſmilnej wutrobu.

Porjedzenje: W cžiſle 45, str. 180, ſchecžep 2. wumaž w 1. ſchtuczzy ſomma, předy a ſady ſlowa „luboſcž“ ſtejaze; w 11. rynčku wot delka paſ cžitaj „woſkuſlowazej“. Str. 181, ſchecžep 1. ma w 17. rynčku wot horka „cžoplu“ rěſacž. — W cžiſle 46, str. 184, ſchecžep 2. bě ſo w 1. ſchtuczzy piſmik „M“ pſchi cžiſhceřu woſlamal, ſchtož ſroſymjenju ſadžewa. Spomnjenia ſchtuczka dyrbi taſle rěſacž:

Dwě ružy chzetej pſchimnycž ſo
Dženž pſched woſtarjom ſwajathm,
Sso džerzeč pſchetož ſwěrmischo
Tow w ſwěče pſcheměnathm;
Schtož luboſcž paſ chze wjaſacž hicž,
Ma wyschſha ruka woſtwjerdžicž:
Kladž mila ruka Boža
Na Waju doſtatk ſboža!